

odbor bezpečnostní politiky
Nad Štolou 3
170 34 Praha 7

Č. j.

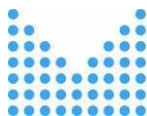
Praha 14. června 2023
Počet listů: 3

Asociace krajů ČR

Vyjádření odboru bezpečnostní politiky k paušální náhradě nákladů u zranitelných osob

Na základě podnětu Strategické skupiny k problematice uznávání nároku na paušální náhradu nákladů na ubytování zranitelných osob s dočasnou ochranou zpracoval odbor bezpečnostní politiky (OBP), jako gestor této části zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 65/2022 Sb.“), následující vyjádření.

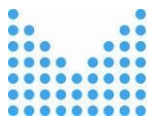
V souladu s § 6b odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. platí, že ubytování dle tohoto zákona se poskytuje bezplatně nejvýše po dobu 150 dní ode dne udělení dočasné ochrany (tzv. maximální doba). Tato maximální doba se dle § 6b odst. 3 tohoto zákona nevztahuje na osobu, která splňuje podmínky pro přiznání humanitární dávky podle § 6 zákona č. 66/2022 Sb., o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 66/2022 Sb.“), a je zároveň uvedena v § 6b odst. 1 písm. a) a v § 6b odst. 1 písm. e) bodech 1 až 6 zákona č. 66/2022 Sb. (tzv. zranitelná osoba).

Zákon č. 65/2022 Sb. nezakládá žádné zvláštní postupy pro posuzování zranitelnosti osoby, ani neurčuje subjekt, který by měl tuto zranitelnost pro potřeby stanovení nároku na bezplatné ubytování posuzovat. Ani na provozovatele ubytovacího zařízení, popřípadě na krajský úřad, neklade tento zákon v otázce určování zranitelnosti žádné povinnosti, ani jim v této věci nepřiznává jakákoli oprávnění. Celý institut přiznání zranitelnosti se tak i pro potřeby stanovení nároku na bezplatné ubytování řídí primárně právní úpravou zákona č. 66/2022 Sb. a rozhodováním Ministerstva práce a sociálních věcí.

S ohledem na to, že přidělování bezplatného ubytování a s tím spjaté vedení údajů nutných k zajištění této činnosti jsou řešeny prostřednictvím informačního systému evidence ubytování (dále jen „evidence HUMPO“), který je zřízen na základě zákona č. 65/2022 Sb. a je spravován Ministerstvem vnitra, obsahuje tento zákon také ustanovení o pravidelném předávání údajů o zranitelných osobách od Ministerstva práce a sociálních věcí k Ministerstvu vnitra. Osobu jako zranitelnou tedy určuje výlučně Ministerstvo práce a sociálních věcí na základě údajů, které daná osoba uvede v žádosti o přiznání humanitární dávky, případně v čestném prohlášení. Poté Ministerstvo práce a sociálních věcí poskytne informaci o zařazení konkrétní osoby mezi zranitelné Ministerstvu vnitra, které tento údaj zavádí do evidence HUMPO. Takto určená osoba má nadále nárok na pokračování či poskytnutí bezplatného ubytování, protože se na ni nevztahuje maximální doba.

Pokud je tedy v souladu s aktuálními údaji vedenými v evidenci HUMPO poskytováno bezplatné ubytování osobě, která je vedena jako zranitelná, má provozovatel ubytovacího zařízení nárok na paušální náhradu nákladů na ubytování, kterou mu vyplácí krajský úřad. Na tomto nároku nemůže nic změnit ani situace, kdy by byla ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí později zjištěna pochybení v předkládaných podkladech pro určení zranitelnosti dané osoby, a tato osoba by ex post zranitelnost ztratila. S ohledem na to, že i v takovém případě měla osoba po určitou dobu statut zranitelné osoby (byť chybně) a na základě předané informace od Ministerstva práce a sociálních věcí byla v evidenci HUMPO takto vedena a bylo jí

v souladu se zákonem č. 65/2022 Sb. poskytováno bezplatné ubytování, vzniknul zcela oprávněný nárok na paušální náhradu nákladů na bydlení. Zákon č. 65/2022 Sb. v tomto případě v § 6e odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. uvádí, že paušální náhrada nákladů na ubytování se poskytuje podle údajů vedených v evidenci HUMPO. Zákon pro tyto účely výslovně předpokládá správnost údajů vedených v evidenci v HUMPO, navíc v případě určení zranitelnosti se jedná o údaje dodávané státem (ministerstvem), a pokud bylo na základě těchto údajů poskytnuto bezplatné ubytování, nelze klást k tíži kraje či provozovatele ubytovacího zařízení, že byly později identifikovány nedostatky vedoucí k závěru, že nárok dané osoby na bezplatné ubytování nebyl dán od samého počátku.

Nelze proto hovořit o tom, že by za okolností popsaných výše byl tento nárok na paušální náhradu nákladů na ubytování neoprávněným vyplacením dotace ze státního rozpočtu.

Mgr. Radek Šubrt
ředitel odboru